

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO
WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W POZNANIU

Sprawozdanie
z realizacji *Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia*
w *Województwie Wielkopolskim*
na 2021 rok

Poznań, luty 2022

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu

ul. Szyperska 14

61-754 Poznań

tel. 61 846 38 19

e-mail: wup@wup.poznan.pl

wuppoznan.praca.gov.pl

Spis treści

I. Wprowadzenie.....	4
II. Niwelowanie negatywnych skutków pandemii – COVID-19	5
1. Tarcza Antykryzysowa	5
2. Badania nt. wpływu pandemii na wielkopolski rynek pracy	7
III. Wspieranie trwałej aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy.....	8
1. Finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej	8
2. Poradnictwo zawodowe	11
3. Pośrednictwo pracy	12
4. Opracowywanie analiz dotyczących rynku pracy.....	14
IV. Inwestycje w edukację i kształcenie ustawiczne	16
1. Wpływ edukacji na rynek pracy	16
2. Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego	19
IV. Podsumowanie.....	20

I. Wprowadzenie

Zgodnie z art. 3 ust. 4 oraz art. 8 ust. 1 ustawy z 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1100, ze zm.) Samorząd Województwa Wielkopolskiego (SWW) przygotowuje corocznie regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia, który wyznacza ramy polityki rynku pracy, prowadzonej w Wielkopolsce. *Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2021 rok* stanowił przełożenie celów *Krajowego Planu Działań na rzecz Zatrudnienia na rok 2021* na potrzeby diagnozowane w województwie wielkopolskim oraz uszczegółowienie działań zapisanych w *Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku*, która wyznacza główne ścieżki rozwoju Wielkopolski na dziesięć lat.

W *Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2021 rok* określono trzy podstawowe priorytety regionalnej polityki zatrudnienia:

I priorytet: Niwelowanie negatywnych skutków pandemii – COVID-19,
poprzez wsparcie lokalnych przedsiębiorców i ich pracowników

II priorytet: Wspieranie trwałej aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy,
w tym:
- osób długotrwale bezrobotnych,
- kobiet,
- osób do 30 roku życia w tym grupy NEET (młodzi ludzie nie pracujący, nie uczący się i nie szkolący się),
- osób powyżej 50 roku życia,
- osób oddalonych od rynku pracy

III priorytet: Inwestycje w edukację i kształcenie ustawiczne,
poprzez promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców regionu
w szczególności rozwijanie kompetencji pracowników i pracodawców w odniesieniu do potrzeb rynku pracy

Narzędziem służącym monitorowaniu realizacji założonych celów jest *Sprawozdanie z realizacji Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia w Województwie Wielkopolskim na 2021 rok*, które przedstawiane jest Zarządowi Województwa Wielkopolskiego (ZWW) jako podsumowanie działalności podejmowanej w sferze regionalnego rynku pracy.

W roku 2021, ze względu na ciągle trwającą pandemię COVID-19, nie przeprowadzono spotkań Partnerstwa na Rzecz Rozwoju Wielkopolskiego Rynku Pracy oraz badania na temat głównej mniejszości narodowej, która uzupełnia deficyty kadrowe na regionalnym rynku pracy, tj. Ukraińców. Udało się natomiast przygotować kilka ponadplanowych opracowań obrazujących sytuację na wielkopolskim rynku pracy w czasie pandemii. Sprawne funkcjonowanie Publicznych Służb Zatrudnienia (PSZ) w Wielkopolsce ułatwiły doświadczenia roku 2020, pozwalając na sprawniejsze realizowanie zaplanowanych działań. Liczne dodatkowe czynności związane z Tarczą Antykryzysową, realizowane przez powiatowe urzędy pracy (PUP) i Wojewódzki Urząd Pracy (WUP) w Poznaniu oraz zmieniające się obostrzenia, znacząco wpływają na realizację ustawowych zadań tych instytucji.

II. Niwelowanie negatywnych skutków pandemii – COVID-19

1. Tarcza Antykryzysowa

1.1 Tarcza Antykryzysowa realizowana przez powiatowe urzędy pracy Wielkopolski

Rok 2021 był kolejnym, który upłynął pod znakiem walki z pandemią SARS-COV-2. W mocy pozostawała ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 2095, ze zm.). W ramach tych przepisów PUP kontynuowały realizację działań mających na celu niwelowanie negatywnych skutków pandemii dotyczących rynek pracy.

Pomoc państwa na ochronę miejsc pracy obejmowały, na podstawie powyższej ustawy, następujące narzędzia wsparcia:

art. 15zzb	•dofinansowanie przedsiębiorcy części kosztów wynagrodzeń pracowników
art. 15zzc	•dofinansowanie osobie prowadzącej samodzielnie działalność gospodarczą części kosztów prowadzenia tej działalności
art. 15zzd	•jednorazowa pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy
art. 15zzda	•jednorazowa pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności organizacji pozarządowej
art. 15zze	•dofinansowanie organizacji pozarządowej części kosztów wynagrodzeń pracowników
art. 15zze2	•dofinansowanie kościelnej osobie prawnej części kosztów wynagrodzeń pracowników
art. 15zze4	•jednorazowa dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy
art. 15zze4a	•jednorazowa dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw prowadzących sklepiki szkolne
art. 15zze5	•jednorazowa dotacja na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej mikroprzedsiębiorcy i małego przedsiębiorcy w określonych branżach

Źródłem finansowania wszystkich wyżej wymienionych instrumentów były środki Funduszu Pracy (FP), przeznaczone przez resort pracy na finansowanie wydatków związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Fundusz Przeciwdziałania COVID-19). Samorządy powiatowe na bieżąco składały swoje zapotrzebowania do WUP w Poznaniu. Wszystkie te wnioski były analizowane i przygotowywane do opiniowania przez Marszałka Województwa Wielkopolskiego, który natychmiast przekazywał je do Ministerstwa Rozwoju, Pracy i Technologii (MRPiT), a po 12 sierpnia 2021 r., w związku ze zmianami kompetencyjnymi w rządzie, do Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej (MRiPS). Szybkie procedowanie wniosków zarówno przez WUP, jak i Marszałka, przyczyniło się do niezwłocznego przekazania funduszy przez resort pracy, a tym samym szybkiego reagowania na potrzeby lokalnych pracodawców i ich pracowników.

W roku 2021 oceniono 259 wniosków PUP, na łączną kwotę 471,51 mln zł w tym również na wsparcie od 1 stycznia 2022 r. dla zamkniętych klubów, dyskotek i innych miejsc udostępnionych do tańczenia na ogólną kwotę 9,31 mln złotych.

1.2 Wsparcie z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych

Kolejnym źródłem wsparcia pracowników i pracodawców w tym trudnym okresie był Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP). Na podstawie ustawy covidowej WUP w Poznaniu

przyjmował i rozpatrywał wnioski na pomoc zapisaną w art. 15g, art. 15ga, art. 15gg, art. 15gga i art. 15gga¹. Od początku trwania naboru do jego zakończenia (tj. od 1 kwietnia 2020 do 30 września 2021) pracodawcy województwa wielkopolskiego złożyli 18 846¹ wnioski o pomoc (10 308 w roku 2020 i 8 538 w 2021 r.). 15 390 z nich zostało rozpoznanych pozytywnie, z czego 6 916 w roku 2020, a 8 474 w roku 2021.

Liczba złożonych wniosków w podziale na poszczególne instrumenty wsparcia z FGŚP w Wielkopolsce

Instrument pomocy (okres wnioskowania)	Dofinansowanie dla pracowników:	Liczba wniosków				Kwota wyłaconego dofinansowania
		złożonych	wypłaconych	bez rozpoznania*	rozpoznanych odmownie	
art. 15g (01.04.2020–10.06.2021)	objętych postojem lub obniżonym wymiarom czasu pracy (+ składki ZUS)	6 440	3 949	2 412	79	699 539 767,28 zł
art. 15ga (16.05.2020–10.06.2021)	zajmujących się obsługą zabytku	3	1	1	1	466 661,60 zł
art. 15gg (24.06.2020–10.06.2021)	nieobjętych przeostojem (+ składki ZUS)	6 344	5 803	503	38	813 423 327,52 zł
art. 15gga (19.12.2020-31.03.2021)	wybranych branż wg 46 PKD (w tym 5 PKD od 28.02.2021)	2 487	2 213	106	168	171 250 026,99 zł
art. 15gga (26.04.2021-30.06.2021)	wybranych branż wg 59 PKD (w tym 16 nowych PKD i 43 PKD ww.)	3 568	3 422	98	48	
art. 15gga ¹ (23.07.2021–30.09.2021)	wybranych branż wg 2 PKD (nowe)	4	2	2	-	43 800,00 zł
łącznie		18.846	15.390	3.122	334	1 684 723 583,39 zł

* Bez rozpoznania pozostawiono wnioski, które zostały wycofane przez pracodawców głównie z uwagi na złożenie skorygowanego wniosku lub złożenie wniosku o pomoc tego samego rodzaju do innego organu albo wobec niezuzpełnienia braków formalnych.

Zrealizowano wypłatę świadczeń na łączną kwotę 1 684,72 mln zł (w 2020r. 1 190, 11 mln zł, a w 2021 494,61 mln zł) dla 11 139 pracodawców na rzecz 425 058 pracowników. Stanowiła ona 10,5% pomocy wypłaconej w skali kraju.

Udzielona pomoc pozwoliła na złagodzenie skutków kryzysu wywołanego pandemią COVID-19 poprzez wsparcie pracodawców w utrzymaniu miejsc pracy. Stopa bezrobocia rejestrowanego w marcu 2020 r. (przed uruchomieniem działań pomocowych) wynosiła w województwie wielkopolskim 3,1%. Następnie nieznacznie wzrosła do poziomu 4% (w lutym 2021 r.) w trakcie realizacji wypłat świadczeń, by na koniec listopada 2021 r. wrócić do poziomu 3,1%. Jest to najniższy wskaźnik bezrobocia w skali wszystkich województw.

Każdy z wypłaconych wniosków wymaga dwuetapowego rozliczenia. W pierwszej kolejności dokonywana jest weryfikacja wstępna polegająca na sprawdzeniu, czy beneficjent złożył komplet prawidłowych dokumentów rozliczeniowych. Następnie - w terminie do trzech lat od złożenia kompletnego rozliczenia przez beneficjenta - dokumentacja podlega końcowej weryfikacji, a przekazane rozliczenie podlega ostatecznemu zatwierdzeniu przez WUP w Poznaniu. W tym samym czasie pracownicy WUP mogą przeprowadzać kontrolę u beneficjenta w zakresie wydatkowania środków FGŚP zgodnie z przeznaczeniem.

Beneficjenci, którzy nie rozliczyli w wymaganym terminie (aż 4 248 wniosków, tj. 28% wszystkich wypłaconych wniosków), zostali wezwani do wywiązania się z tego obowiązku. Przyniosło to pozytywne efekty - w ponad 53% takich przypadków rozliczenia już złożono, a kolejne rozliczenia sukcesywnie napływają.

¹ Dane łączne podane są wg stanu na dzień 30 września 2021 roku ze względu na to, że część wniosków, które wpłynęły w 2020 roku rozpoznanych zostało dopiero w roku 2021.

Zadanie związane z rozliczaniem dofinansowania WUP w Poznaniu rozpoczął już w 2020 r. i zgodnie z określonym ustawowo terminem, będzie je realizował do roku 2024 włącznie.

Realizując zadania związane z ochroną roszczeń pracowniczych na wypadek niewypłacalności pracodawcy stwierdzono, iż liczba nowych niewypłacalnych pracodawców zarejestrowanych w 2021 r. spadła o 50% w stosunku do roku 2020. Liczba osób objętych wypłatami uległa zmniejszeniu o 36%, a kwota wypłacona o 20% w stosunku do poprzedniego roku. Wpływ na te wartości miały przepisy łagodzące negatywne efekty pandemii, w tym z zakresu prawa restrukturyzacyjnego, oraz pomoc finansowa udzielana pracodawcom.

1.3. Wsparcie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

W ramach projektów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), realizowanych przez PUP, udzielano pomocy w postaci dofinansowania do wynagrodzeń (oraz należnych od nich składek na ubezpieczenia społeczne) pracowników mikro, małych i średnich przedsiębiorców oraz organizacji pozarządowych i podmiotów, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, ze zm.).

Z kolei przedsiębiorcy, będący osobami fizycznymi niezatrudniającymi pracowników, mogli otrzymać dofinansowanie do kosztów prowadzenia działalności gospodarczej o ile wykazali spadek obrotów gospodarczych lub przychodów z działalności statutowej w następstwie wystąpienia COVID-19 w wysokości co najmniej 30% (przy spadku o co najmniej 50% bądź 80% wartość dofinansowania była procentowo wyższa).

Interwencje przeciwdziałające negatywnym skutkom pandemii COVID-19 były realizowane w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020: Działanie 1.1 Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy – projekty pozakonkursowe, Poddziałanie 1.1.1 Wsparcie udzielane z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Po zatwierdzeniu stosownej Uchwały przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego oraz podpisaniu aneksów do umów o dofinansowanie projektów PUP wartość wydatków przeznaczonych na działania związane z pandemią COVID-19 w roku 2021 wyniosła 6 696 533,00 zł z wydzielonej na ten cel puli środków. Łącznie od 2020 r. na wsparcie 16 007 osób wydano 65 587 834 zł.

2. Badania nt. wpływu pandemii na wielkopolski rynek pracy

W dobie pandemii COVID-19 niezwykle istotne jest monitorowanie zmian zachodzących na rynku pracy w Wielkopolsce. Ich odpowiednia diagnoza pozwala na sprawne prowadzenie polityki zatrudnienia oraz stanowi podstawę do podejmowania działań przez mieszkańców regionu oraz instytucje mające swe siedziby na terenie województwa. Dlatego też w roku 2021 WUP w Poznaniu przygotował i opublikował wyniki następujących analiz²:

Wpływ pandemii koronawirusa na poszczególne branże w województwie wielkopolskim w 2020 r.

- materiał został przygotowany w I połowie 2021 roku i opiera się na informacjach i danych aktualnych w tym okresie;
- pandemia najbardziej negatywnie odbiła się na branżach: transport osobowy, zakwaterowanie i branże usługowej związanej z żywnością;
- pandemia nie wpłynęła znacząco na branże takie jak: budownictwo oraz uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt oraz łowiectwo;
- jedyną branżą, na którą pandemia miała pozytywny wpływ, była działalność pocztowa i kurierska.

² Wszystkie opracowania dostępne są na stronie WUP w Poznaniu w zakładce Rynek pracy/ Badania i Analizy Rynku Pracy/ Badania rynku pracy (w tym branżowe)

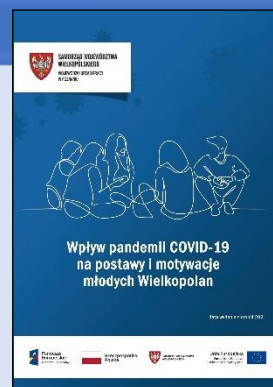
Sytuacja osób pracujących w województwie wielkopolskim w 2021 r.

- badanie przeprowadzone zostało na przełomie maja i czerwca 2021 r.;
- 52,7% badanych nie obawia się w najbliższym czasie utraty pracy;
- 58,4% ankietowanych dostrzega coraz częstsze wykorzystanie nowoczesnych technologii w swoim miejscu pracy;
- większość ankietowanych pozytywnie ocenia własną sytuację ekonomiczną;
- respondenci dobrze oceniają możliwości zatrudnienia na lokalnych rynkach pracy;
- najbardziej pozytywną zmianą związaną z COVID-19 jest podniesienie wymogów sanitarnych i higienicznych.

Wpływ pandemii COVID-19 na podstawy i motywacje młodych Wielkopolan

- badanie przeprowadzone zostało na przełomie maja i czerwca 2021 r.;
- ankietowani wykazali optymistyczne nastawienie w kwestii możliwości znalezienia satysfakcjonującej pracy w miejscu zamieszkania;
- prawie połowa młodych pracujących podejmowała pracę w zawodzie wyczerzonym;
- najpopularniejszym kanałem poszukiwania pracy wśród młodych Wielkopolan jest Internet;
- bierność zawodowa respondentów wynika najczęściej z kontynuowania przez nich nauki.

Przygotowano również cykliczne informacje o stanie bezrobocia, zatrudnienia i koniunkturze gospodarczej w postaci dwóch broszur informacyjnych.

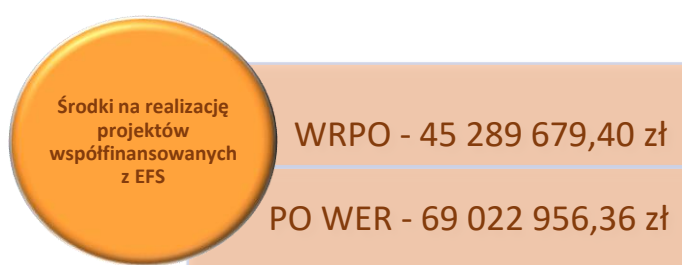
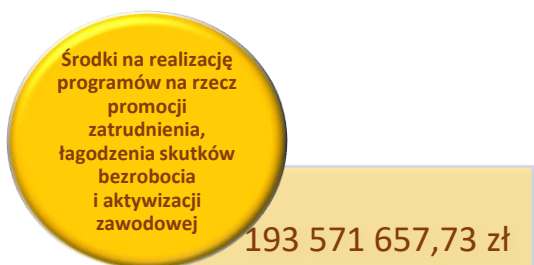
III. Wspieranie trwałej aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy

1. Finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej

1.1 Fundusz Pracy

WUP w Poznaniu dokonał podziału środków FP, w ramach kwoty ustalonej przez MRPiT wg kryteriów określonych przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego Uchwałą Nr XII/226/19 z dnia 28 października 2019 r. Kryteria te uwzględniają uwarunkowania społeczno-gospodarcze regionalnego rynku pracy, w szczególności sytuację osób długotrwale bezrobotnych, osób 50+, osób z niepełnosprawnością, jak również udział ofert pracy niesubsydiowanej w ogólnej liczbie ofert pracy, zgłoszonych do PUP oraz dane wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, tj. liczbę bezrobotnych, stopę bezrobocia, strukturę bezrobocia, kwoty środków FP przeznaczone w powiecie na realizację projektów współfinansowanych z EFS oraz efektywność działań PUP na rzecz aktywizacji bezrobotnych.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego otrzymał w 2021 r. następujące kwoty z FP:

Środki te podzielono Uchwałą ZWW nr 3375/2021 z 25 marca 2021 r. na 31 samorządów powiatowych województwa wielkopolskiego.

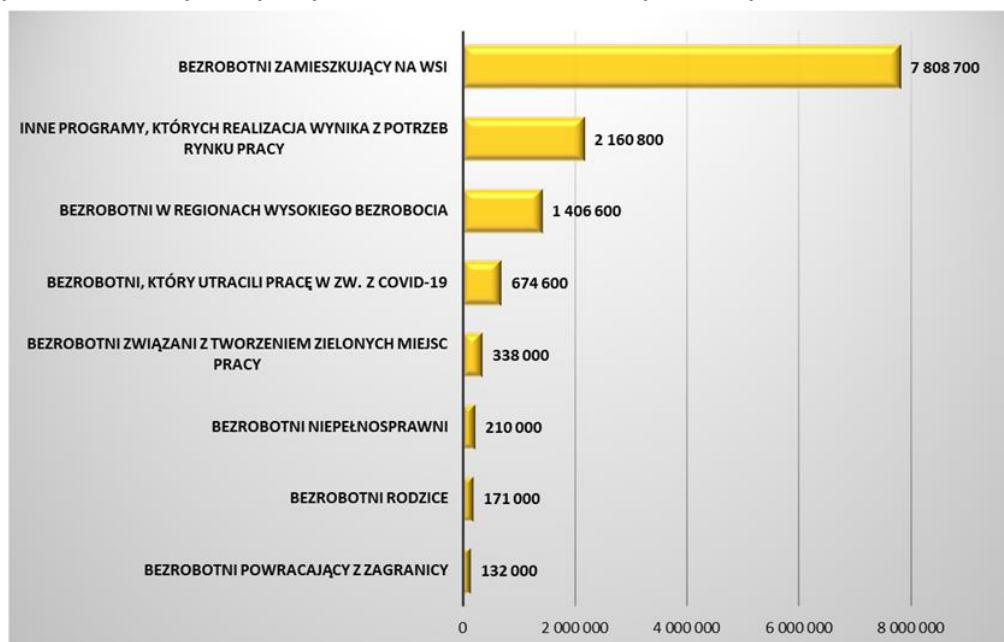
1.2 Zadania finansowane z Rezerwy Ministra

Poza środkami FP przyznanymi według algorytmu powiatowe PUP mogły wnioskować o środki z rezerwy FP w wyniku naboru ogłoszonego przez MRPiT oraz tych realizowanych w trybie na bieżąco (dotyczących programów aktywizacji zawodowej osób: zwolnionych w 2021 r. z przyczyn nie dotyczących pracowników, objętych zwolnieniami grupowymi, zamieszkałych na terenie powiatów, w których miały miejsce klęski żywiołowe oraz cudzoziemców, w tym objętych ochroną międzynarodową).

W 2021 r., samorzady powiatowe województwa wielkopolskiego nie składały wniosków w trybie „na bieżąco”, natomiast w ramach ogłoszonego przez Ministra naboru na dodatkowe środki z rezerwy FP na aktywizację zawodową osób bezrobotnych, wpłynęły 42 wnioski, które zostały poddane weryfikacji oraz ocenie przez pracowników WUP w Poznaniu. Decyzją Ministra Rodziny i Polityki Społecznej PUP wielkopolski otrzymały łącznie kwotę 15 328 000 zł na przedłożone przez nie programy aktywizacji zawodowej, co stanowiło ok. 11% środków rozdysponowanych w całym kraju.

Jednakże z powodu zmian kompetencyjnych w Radzie Ministrów wydanie decyzji nastąpiło we wrześniu 2021, co zmusiło niektóre PUP do modyfikacji programów, bądź też całkowitej rezygnacji z nich (według zasad zawartych w *Zasadach ubiegania się o środki rezerwy Funduszu Pracy na finansowanie działań aktywizacyjnych realizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy w 2021 roku*). Ostatecznie PUP wielkopolski dysponowały kwotą 12 901 700 zł.

Aktywizacja osób bezrobotnych z wykorzystaniem środków Funduszu Pracy z Rezerwy Ministra w roku 2021 według programów

Źródło: Opracowanie własne WUP

Jak wynika z powyższego wykresu 60,5% dysponowanej kwoty zostało przeznaczone na aktywizację bezrobotnych zamieszkujących na wsi. Na drugim miejscu znalazły się inne programy, których realizacja wynikała z potrzeb rynku pracy (16,7%), a na trzecim programy dotyczące bezrobotnych z regionów wysokiego bezrobocia, tj. w których stopa bezrobocia na dzień 31 maja 2021 roku przekroczyła przeciętną stopę bezrobocia rejestrowanego kraju, tj. 6,1% (11%).

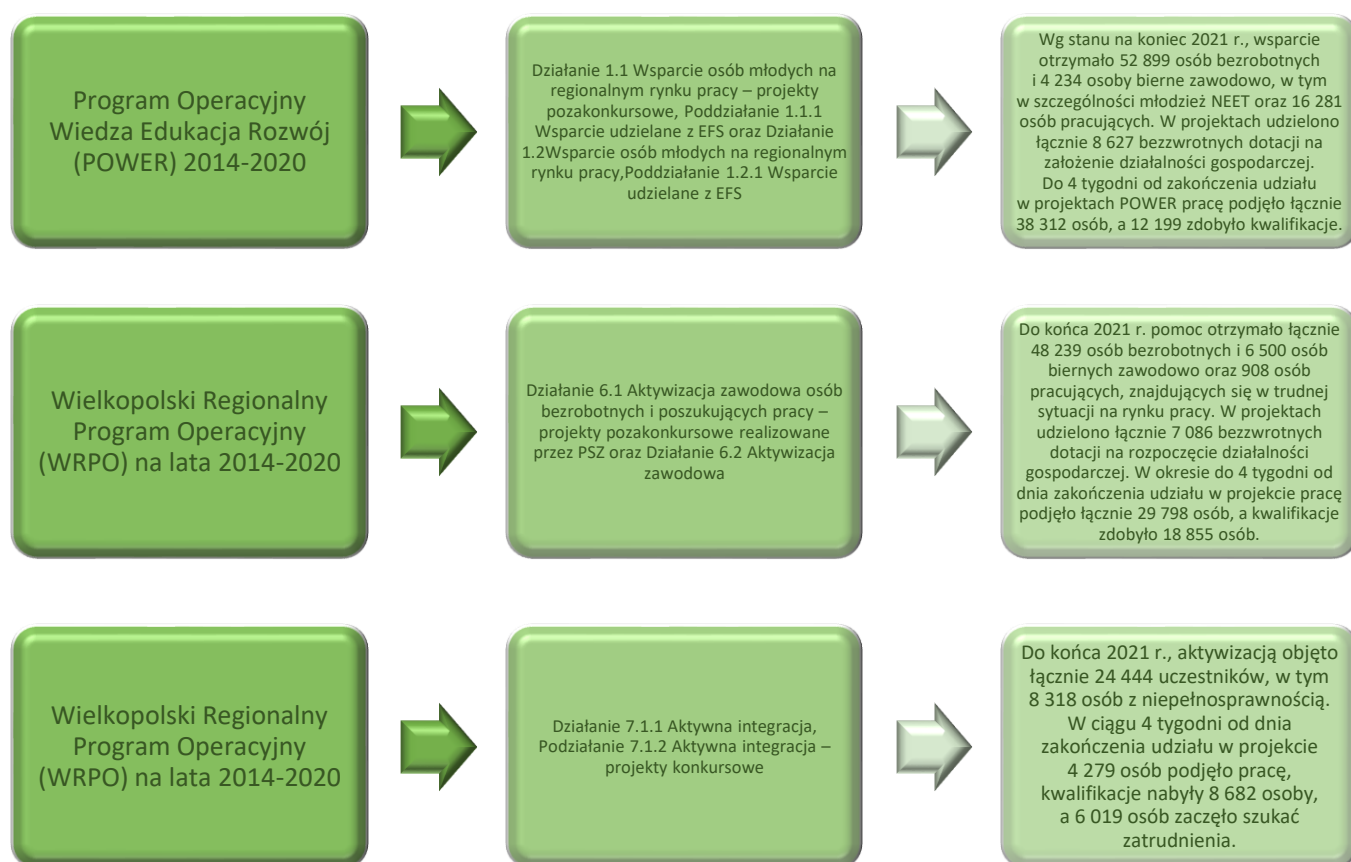
1.3 Europejski Fundusz Społeczny

EFS jest jednym z głównych funduszy, poprzez które Unia Europejska (UE) wspiera rozwój społeczno-gospodarczy wszystkich krajów członkowskich. WUP w Poznaniu pełni rolę instytucji pośredniczącej dwóch programów finansowanych z jego środków:

- ➔ Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) 2014-2020, którego celem jest pomoc osobom do 29 roku życia, w tym w szczególności pozostających bez pracy, które nie uczestniczą w kształceniu i szkoleniu (tzw. młodzież NEET). Zrealizowane projekty ukierunkowane były przede wszystkim na zwiększenie możliwości zatrudnienia lub polepszenia sytuacji na rynku pracy tych osób.
- ➔ Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny (WRPO) na lata 2014-2020, który jest programem regionalnym stworzonym w celu zmniejszenia różnic gospodarczych, społecznych i infrastrukturalnych Wielkopolski, a tym samym mający wpływ na poprawę konkurencyjności i spójności województwa przy zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech gospodarczych, środowiskowych, kulturowych i społecznych regionu. Od 2015 r. realizowano projekty, których celem był wzrost zatrudnienia oraz poprawa sytuacji na rynku pracy osób powyżej 29 roku życia, które znajdują się w szczególnie trudnej sytuacji. Do końca 2021 roku realizowano również projekty, których celem był wzrost szans na rynku pracy osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Dane odnoszące się do realizacji projektów dofinansowywanych z EFS dotyczą całego okresu programowania od roku 2015 i podane są następująco:

W roku 2021 rozpoczęła się nowa perspektywa programowa dla regionalnych programów operacyjnych. Wielkopolska, jako jeden z najszybciej rozwijających się regionów Polski, miała otrzymać

1,07 mld euro. Wydawać by się mogło, że są to środki wystarczające, by utrzymać tempo rozwoju, jednak w porównaniu z tymi otrzymanymi w perspektywie 2014-2020, zostały one zmniejszone o 56%³. Dlatego też przedstawiciele Zarządu Województwa postanowili starać się o zwiększenie kwoty, która miała wpłynąć na konto naszego regionu.

W działania te włączyła się również Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Poznaniu, która w dniu 22 marca 2021 roku skierowała apel do wielkopolskich parlamentarzystów w sprawie podziału środków UE na programy regionalne w nowej perspektywie finansowej w latach 2021-2027. Rada zwróciła się w nim do przedstawicieli Wielkopolski w parlamencie krajowym i europejskim z prośbą o podjęcie działań w celu zwiększenia kwot przypadających w ramach EFS. Członkowie Rady wskazali w nim na niebezpieczeństwa wiążące się z radykalnym zmniejszeniem środków przypadających na nasze województwo w tym: zróżnicowanie regionalne Wielkopolski pod względem tempa rozwoju oraz konieczność zabezpieczenia wyższego wkładu własnego w przypadku wolniej rozwijających się subregionów, co znacznie utrudni im dostęp do pieniędzy unijnych. W opinii Rady znaczne obniżenie wysokości przyznanych Wielkopolsce środków w ramach WRPO i w konsekwencji ograniczenie skali inwestycji prorozwojowych, nie pozostanie bez wpływu na regionalny rynek pracy, prowadząc w konsekwencji do zmniejszenia zatrudnienia oraz zahamowania wypracowywanych na przestrzeni ostatnich lat korzystnych trendów zatrudnieniowych.

Wspólne działania przyniosły korzyści, ponieważ ostatecznie Wielkopolska otrzymała do rozdysponowania 1,67 mld euro⁴.

2. Poradnictwo zawodowe

W 2021 roku WUP w Poznaniu świadczył usługi poradnictwa zawodowego na rzecz różnych grup odbiorców. Doradcy z Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej WUP w Poznaniu, Pile, Koninie, Lesznie i Kaliszu wspierali w aktywizacji zawodowej osoby pozostające bez pracy, dbając przy tym, aby klienci rozwijali umiejętności przydatne do utrzymania zatrudnienia, a sama aktywizacja miała trwały charakter.

Wśród osób korzystających z poradnictwa zawodowego, potrzebujących pomocy, były m. in. osoby długotrwale bezrobotne; kobiety, które z racji częściej pełnionych w rodzinie obowiązków opiekuńczych wracały do pracy po dłuższej przerwie; osoby do 30 roku życia, zwłaszcza te, które nietrafnie wybrały zawód, planują się przekwalifikować i szukają nowego pomysłu na siebie, a także dojrzałe, doświadczone osoby 50+ przeżywające kryzys spowodowany m. in. trudnością w znalezieniu zatrudnienia.

Zgłaszane przez klientów problemy zawodowe były różnorodne. Doradcy każdorazowo stosowali indywidualne podejście pozwalające zdiagnozować trudności, oczekiwania, potrzeby, odkryć istotne kompetencje i zaplanować zmianę. W przypadku wsparcia na odległość tzw. poradnictwa on-line – pomoc świadczona była w formie dostosowanej do poziomu umiejętności cyfrowych klienta.

W 2021 roku udzielono 4 054 konsultacji indywidualnych, w tym 616 porad specjalistycznych, pogłębionych 160 badaniami testowymi, w sytuacjach, które wymagały poszerzonej diagnostyki psychologicznej. Pozostała część – 3 438 konsultacji, to krótkie informacje zawodowe m. in. w zakresie lokalnego rynku pracy, dokumentów aplikacyjnych, rozmów kwalifikacyjnych, oferty PUP, szkoleń zawodowych, poszukiwania pracy poprzez agencje zatrudnienia itp. Były one realizowane głównie w formule on-line, podobnie jak zajęcia grupowe.

W 10 webinarium dla osób dorosłych uczestniczyły 164 osoby. W ofercie znalazły się spotkania uwzględniające aspekt trwającej pandemii COVID-19 i związanej z nią niepewnością planowania i wyznaczania celów:

- ➔ „Poszukiwanie pracy w dobie pandemii – jak koronawirus odmienił rynek pracy”,
- ➔ „Siła małych celów – jak radzić sobie z planowaniem czasu i redukcją stresu podczas pandemii”,

³ <https://wrpo.wielkopolskie.pl/wiadomosci/znaczo-mniejszy-budzet-unijny-na-najblizsza-dekade-dla-wielkopolski>

⁴ Należy pamiętać, że jest to kwota przyznana na cały okres programowania 2021-2027.

- ➔ „Rozmowa kwalifikacyjna on-line – jak zrobić dobre wrażenie i zwiększyć szansę na zdobycie zatrudnienia”,
- ➔ „ABC przedsiębiorczości” – dla studentów.

W trosce o zapewnienie klientom kompleksowej pomocy, podobnie jak w latach ubiegłych, WUP w Poznaniu współpracował z PUP, szkołami (120 uczniów wzięło udział w webinarach dla młodzieży), uczelniami wyższymi, ośrodkami pomocy społecznej, poradniami psychologiczno–pedagogicznymi oraz Centrami Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego.

3. Pośrednictwo pracy

3.1. Pośrednictwo krajowe - Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia

Województwo wielkopolskie jest drugim województwem w Polsce, po województwie mazowieckim, pod względem liczby zarejestrowanych agencji zatrudnienia. Statystyka wskazuje na ugruntowaną pozycję agencji zatrudnienia na rynku pracy. Pod koniec 2021 roku w województwie legalną działalność prowadziło 1 060 agencji zatrudnienia. Poziom całkowitej liczby podmiotów zbliżony jest do wykazanego w roku poprzednim (1 046), a liczba nowopowstałych agencji nie odbiega od lat ubiegłych.

Legalność funkcjonowania agencji zatrudnienia, jako działalności regulowanej opartej na zasadach zawartych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, potwierdzana jest przez wydanie, na wniosek podmiotu chcącego prowadzić taką działalność, certyfikatu.

Obsługa Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia, poza wydawaniem przez WUP w Poznaniu certyfikatów, obejmowała również obsługę wniosków o wykreślenia, sprawozdawczość oraz kontrolę podmiotów w zakresie przestrzegania warunków prowadzenia agencji zatrudnienia. Z uwagi na epidemię koronawirusa, kontrole w agencjach zatrudnienia prowadzono wyłącznie w II półroczu 2021 r. Z zaplanowanych 30 kontroli przeprowadzono 18 w siedzibie agencji, a wobec pozostałych podjęto inne działania kontrolne.

Bliska współpraca z Państwową Inspekcją Pracy i podejmowane komplementarne działania, pozwalają szybko reagować na pojawiające się nieprawidłowości w działalności agencji zatrudnienia. Dodatkowo, stały kontakt z Oddziałami Zamiejscowymi WUP umożliwia sprawnie pozyskiwać informacje dotyczące działalności agencji zatrudnienia na poziomie regionalnym.

Agencje zatrudnienia dysponują narzędziami i umiejętnościami, które pomagają pracownikom utrzymać się w zatrudnieniu, a pracodawcom realizować możliwe najlepiej swoje cele. Dlatego ważna jest harmonijna współpraca pomiędzy PSZ i agencjami. W roku 2021 pandemia nadal była czynnikiem warunkującym sposób i zakres tej współpracy, dlatego spotkanie informacyjne dla agencji zatrudnienia, które rozpoczęły działalność w tym roku zorganizowano on-line.

3.2. Pośrednictwo międzynarodowe

W 2021 roku WUP w Poznaniu w ramach sieci EURES realizował 405 ofert pracy, w ramach których oferowano 2 367 wolnych miejsc pracy.

Przeprowadzono m.in. procedurę rekrutacyjną dla pracodawcy hiszpańskiego na stanowisko animator czasu wolnego/animator sportowy. Oferował on 25 miejsc pracy, a w wyniku rekrutacji prowadzonej on-line przekazano CV 15 kandydatów. Zorganizowano również rekrutację dla pracodawcy duńskiego na stanowisko pracownik produkcji. Zleceniodawca posiadał 10 wakatów. W wyniku prowadzonego on-line naboru przekazano CV 21 potencjalnych pracowników. Działania te kierowane były głównie do osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

WUP w Poznaniu realizował również procedurę rekrutacyjną dla dwóch pracodawców polskich, zainteresowanych zatrudnieniem pracowników z zagranicy. Pierwszy pracodawca zgłosił jedną ofertę na 6 stanowisk pracy, która została rozpowszechniona na terenie: Chorwacji, Czech, Estonii, Litwy, Łotwy,

Rumunii, Słowacji i Słowenii. W przypadku drugiego pracodawcy rozpowszechniono 6 ofert pracy (łącznie na 14 miejsc pracy) we wszystkich krajach należących do sieci EURES.

Usługami w ramach sieci EURES objęto w 2021 roku 590 bezrobotnych i poszukujących pracy (obywateli Polski, UE lub EFTA). W ramach zadania udzielano głównie porad w zakresie poszukiwania pracy w UE/EOG oraz warunków życia pracy w poszczególnych państwach należących do wspólnoty. W przypadku obywateli UE najczęściej byli to Hiszpanie, Grecy oraz Włosi. Natomiast spośród mieszkańców państw spoza UE/EOG najczęściej byli to obywatele Ukrainy i mieszkańcy Indii.

W 2021 r. kadra EURES brała udział w różnego rodzaju wydarzeniach informacyjno-promocyjnych, m. in.:

- ➔ 27 maja doradca EURES wraz z kadrą EURES Hiszpanii zrealizował spotkanie on-line dotyczące warunków życia i pracy w Polsce,
- ➔ kadra EURES z Wielkopolski uczestniczyła w cyklu spotkań informacyjnych on-line realizowanych przez niemieckie placówki doradcze Faire Mobilität (wrzesień-listopad) w ramach prowadzonej kampanii informacyjnej Europejskiego Urzędu ds. Pracy (ELA) oraz Niemieckiego Zrzeszenia Związków Zawodowych (DGB) nt. pracy sezonowej w Niemczech,
- ➔ 24-25 listopada doradca EURES uczestniczył w targach pracy UAIG On-line Careers Fair organizowanych przez Uniwersytet w Algarve wraz z IEFP/EURES Portugalia oraz w partnerstwie z Algarve Tech Hub.

WUP w Poznaniu w 2021 r. uczestniczył również w kampanii informacyjnej ELA dotyczącej pracy sezonowej, która trwała od 9 lipca 2021 r. do 31 października 2021 r. Celem kampanii było promowanie wśród pracowników sezonowych i pracodawców zatrudniających pracowników sezonowych z UE/EFTA wiedzy o obowiązujących ich przepisach prawa pracy i zabezpieczenia społecznego oraz podkreślenie źródeł wsparcia w zakresie informacji udzielanych w państwach członkowskich UE/EFTA pracownikom i pracodawcom.

W ramach kampanii przygotowano ulotkę dotyczącą świadczeń dla osób bezrobotnych, które podejmowały pracę sezonową poza granicami Polski. Prezentowała ona zasady korzystania z koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (w przypadku ewentualnego ubiegania się o zasiłek dla bezrobotnych oraz transferu zasiłku nabytego za granicą). Ulotki zostały przekazane Oddziałom Zamiejscowym WUP w Poznaniu, PUP z terenu Wielkopolski oraz pozostałym multiplikatorom, którzy zaangażowali się w kampanię (m. in. biuram karier uczelni wyższych). Ulotka została zamieszczona w wersji elektronicznej na stronie internetowej WUP w Poznaniu oraz przekazana z prośbą o jej zamieszczenie na stronach internetowych poszczególnych instytucji oraz w przypadku możliwości wydruku załączonego materiału, poproszono o jego dystrybucję w wersji papierowej wśród klientów.

WUP w Poznaniu prowadził również działania zapewniające wsparcie dla cudzoziemców przebywających w Wielkopolsce, jak i zatrudniających ich pracodawców. Mogli oni liczyć m. in. na dostęp do informacji zamieszczanych na bieżąco na stronie internetowej WUP w zakresie procedury zatrudniania

cudzoziemców, legalizacji pobytu, czy praktycznych informacji dotyczących życia codziennego. Aktualne informacje zamieszczane są na bieżąco na stronie: <https://wuppozn.praca.gov.pl/cudzoziemcy>

WUP w Poznaniu zajmuje się również koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego. W 2021 roku 647 osób skorzystało z prawa transferu zasiłku dla bezrobotnych, rejestrując się jako osoby poszukujące pracy w PUP na terenie województwa wielkopolskiego. Podobnie jak w poprzednich latach, zasiłek najczęściej transferowany był z Niemiec i Holandii. Ponadto, wydano 2 860 decyzji administracyjnych na zasadach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

4. Opracowywanie analiz dotyczących rynku pracy

W roku 2021 przygotowanych zostało siedem opracowań na temat rynku pracy. Pierwsze trzy z nich opisują ogólną sytuację na rynku pracy.

- ➔ **Ocena sytuacji na wielkopolskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2020 roku** jest dokumentem zawierającym m. in. analizę struktury bezrobocia, efekty realizacji programów rynku pracy w województwie wielkopolskim, finansowanych z FP i EFS, informacje na temat poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy w kraju i za granicą oraz zatrudnienia cudzoziemców. Wydawana co roku publikacja została przyjęta przez Sejmik w dniu 26 kwietnia 2021 roku.
- ➔ Z powodu kończącej się w 2020 roku długofalowej perspektywy rozwoju zatrudnienia przygotowano **Raport końcowy z realizacji Strategii Zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020** podsumowujący działania wykonywane na rzecz promocji zatrudnienia w województwie (przyjęty przez Sejmik dnia 19 lipca 2021 roku).
- ➔ Wykonano analizę **Sytuacji na wielkopolskim rynku pracy na tle kraju w latach 2019-2021** mającą na celu przedstawienie kondycji wielkopolskiego rynku pracy w czasie pandemii COVID-19 oraz porównania trendów występujących na lokalnym rynku pracy do tych pojawiających się na rynku krajowym.

Pozostałe cztery opracowania skupiały się na wybranych zagadnieniach dotyczących roku 2020.

- ➔ **Bezrobotni z niepełnosprawnościami w Wielkopolsce w 2020 roku** ilustrujące sytuację bezrobotnych z niepełnosprawnościami na rynku pracy. Prezentuje ono jak stopień niepełnosprawności wpływa na możliwości znalezienia pracy, jakie instrumenty rynku pracy wybierane są przy aktywizacji zawodowej tej szczególnej grupy oraz ich efektywność.
- ➔ **Zwolnienia grupowe w Wielkopolsce w 2020 roku** zawierające analizę zgłoszonych i faktycznie dokonanych zwolnień grupowych oraz ich podział ze względu na m. in. wielkość zgłoszeń i zwolnień, miesiąc, w którym wystąpiły, zróżnicowanie terytorialne, branżę czy profil działalności.
- ➔ **Analiza efektywności podstawowych form aktywizacji zawodowej w Wielkopolsce w 2020 r.** przedstawiające ocenę wskaźników efektywności zatrudnieniowej i kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej uzyskanych przez powiatowe urzędy pracy Wielkopolski w ramach katalogu ogłaszanego corocznie przez resort pracy.⁵
- ➔ **Aktywizacja zawodowa i pośrednictwo pracy w wielkopolskich PSZ w 2020 r.** poświęcone podsumowaniu oferty PSZ dla bezrobotnych i pracodawców w 2020 r. Analizowane są w nim działania aktywizacyjne podejmowane przez PUP, informacje na temat dostępności ofert pracy w regionie, kanałów rekrutacyjnych wraz z ich charakterystyką oraz średni czas poszukiwania pracy⁶.

⁵ Wymienione opracowania dostępne są na stronie WUP w Poznaniu w zakładce Rynek pracy/ Publikacje urzędu.

⁶ Opracowanie dostępne są na stronie WUP w Poznaniu w zakładce Rynek pracy/ Badania i Analizy Rynku Pracy/ Publikacje z badań własnych WUP - rynki lokalne

Poniżej przedstawiono kilka najważniejszych konkluzji każdego z wymienionych dokumentów.

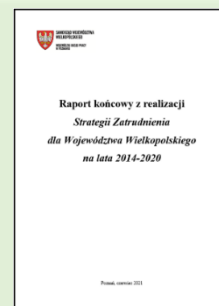
Ocena sytuacji na wielkopolskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2020 roku

- Województwo wielkopolskie po raz kolejny odznaczało się najniższą stopą bezrobocia (3,7% - dane na koniec grudnia 2020);
- Na przestrzeni roku 2020 przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 804,3 tys. osób (wzrost w ciągu roku o 1,5%);
- W roku 2020 713 osób skorzystało z prawa transferu zasiłku dla bezrobotnych, rejestrując się jako osoby poszukujące pracy w PUP Wielkopolski;
- W 2020 r. przeznaczono ponad 1,77 mld zł ze środków FP w ramach tzw. Tarczy Anty kryzysowej na przeciwdziałanie skutkom pandemii COVID-19.

Raport końcowy z realizacji Strategii Zatrudnienia dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2014-2020

- Liczba agencji zatrudnienia na terenie Województwa zwiększyła się o blisko 62%;
- W ramach programu *Praca dla Młodych* utworzono 8 889 stanowisk pracy;
- W ramach projektu *Czas zawodowców – wielkopolskie kształcenie zawodowe* przeszkolono 140 nauczycieli, zrealizowano praktyki zawodowe w laboratoriach dla 7 512 uczestników, a 9 624 uczniów odbyło praktyki zawodowe u pracodawców;
- 158 uczniom oraz 230 studentom przyznano stypendia naukowe Marszałka Województwa Wielkopolskiego;
- W ramach projektu *Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020* w 600 szkołach zainstalowano szerokopasmowy Internet, a 508 szkół wyposażono w cyfrowe narzędzia dydaktyczne.

Sytuacja na wielkopolskim rynku pracy na tle kraju w latach 2019-2021

- Przez cały analizowany okres stopa bezrobocia odnotowywana w Wielkopolsce była najniższa w kraju;
- Liczba pracujących wzrosła o 5,6% (z 1 574 w I kw. 2019 r. do 1 574 w I kw. 2021 r.);
- Wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 4% tj. z 75,8% w I kw. 2019 r. do 79,8% w I kw. 2021 r.;
- Liczba oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom wzrosła o 31,3% tj. z 78 851 w I półroczu 2019 do 103 516 w I półroczu 2021;
- Liczba wydanych zezwoleń na pracę typu A wzrosła o 8,1% z 24 998 w I półroczu 2019 r. do 27 028 w I półroczu 2021 r.

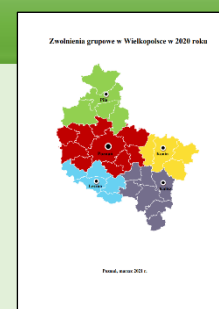
Bezrobotni z niepełnosprawnością w Wielkopolsce w 2020 roku

- W końcu grudnia 2020 roku zarejestrowanych było 3 908 bezrobotnych z niepełnosprawnością, w tym 1 970 kobiet;
- W 2020 r. zaktywizowano 494 osób z niepełnosprawnością;
- Do odbycia stażu skierowano 168 osób z niepełnosprawnością, co stanowiło 34,0% ogółu kierowanych do udziału w aktywnych formach;
- Jednorazowe środki na rozpoczęcie działalności gospodarczej przyznane bezrobotnym z niepełnosprawnością w 2020 roku umożliwiły powstanie 54 nowych firm.

Zwolnienia grupowe w Wielkopolsce w 2020 roku

- W 2020 r. zgłoszono zamiar zwolnienia 7 730 osób;
- Faktyczna liczba osób zwolnionych była o 47,4% mniejsza i wyniosła 3 662;
- Najwięcej osób straciło pracę na terenie powiatu poznańskiego (49,56%) jednak należy zaznaczyć, że wynika to ze struktury gospodarczej regionu i nie ma większego wpływu na stopę bezrobocia, która na koniec grudnia 2020 wyniosła 2% (jest to najniższa wartość odnotowana na terenie Wielkopolski);
- Na terenie 10 powiatów nie dokonano zwolnień grupowych.

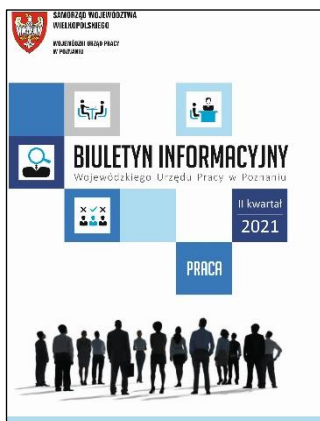
Analiza efektywności podstawowych form aktywizacji zawodowej w Wielkopolsce w 2020 r.

- Pomimo trudności związanych z pandemią oraz nałożeniu dodatkowych obowiązków związanych z instrumentami Tarczy Antykryzysowej PUP, osiągnęły wyższe niż w roku ubiegłym wskaźniki efektywności (efektywność zatrudnieniowa Wielkopolski na poziomie 84,90%);
- Wśród 31 powiatów 15 osiągnęło efektywność zatrudnieniową powyżej średniej krajowej, w tym 7 powiatów wyróżniających się efektywnością zatrudnieniową powyżej 90%;
- Wielkopolska uplasowała się na 2 miejscu pod względem efektywności kosztowej, która wyniosła 10 731,85 zł

Aktywizacja zawodowa i pośrednictwo pracy w wielkopolskich PSZ w 2020 r.

- W Wielkopolsce w 2020 roku wydano 120 568,7 tys. zł z FP na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu;
- W 2020 roku do PUP pracodawcy zgłosili 87 222 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej;
- Z łącznej liczby ofert pracy 10,6% dotyczyło zatrudnienia subsydiowanego, z czego najliczniej pracodawcy poszukiwali stażystów (5 542 oferty);
- W większości PUP wśród zgłaszanych ofert dominują oferty oferujące zatrudnienie w oparciu o umowę o pracę.

Ponadto wydawano również **Biuletyn Informacyjny oraz aneks statystyczny**. Dokumenty te zawierają informacje na temat sytuacji osób bezrobotnych w regionie poprzez analizę danych oraz badań realizowanych w PUP.

Na 2021 r. zaplanowane było również badanie głównej mniejszości narodowej, która uzupełnia deficyty kadrowe na regionalnym rynku pracy, tj. *Obywatele Ukrainy na wielkopolskim rynku pracy w 2021 r.* Badanie nie zostało zrealizowane ze względu na opóźnienia w realizacji przedmiotu umowy, a umowę z wykonawcą rozwiązano. W ramach umowy uzyskano zweryfikowany kwestionariusz ankiety, który zostanie wykorzystany w 2022 r. podczas ponownej próby realizacji badania.

IV. Inwestycje w edukację i kształcenie ustawiczne

1. Wpływ edukacji na rynek pracy

1.1. Opracowania dotyczące edukacji w regionie oraz zapotrzebowania na zawody i kompetencje na lokalnym rynku pracy

W 2021 r. przygotowano opracowanie *Absolwenci rocznik 2019/2020*, które ukazuje tendencje w zakresie kształcenia branżowego, ogólnego i szkolnictwa wyższego oraz przedstawia efekty odnalezienia się młodych ludzi na rynku pracy. Jego głównym celem jest wspomaganie organów decyzyjnych w procesie korelacji kierunków kształcenia w szkołach z realnymi potrzebami rynku pracy oraz pomoc uczniom i rodzicom w wyborze szkoły, dostosowanej do indywidualnych planów zawodowych. Aktualne opracowanie dotyczy absolwentów liceów ogólnokształcących, techników, branżowych szkół I stopnia, szkół policealnych, artystycznych i wyższych,

rocznika 2019/2020 oraz ukazują sytuację na regionalnym rynku pracy, w tym z podziałem na powiaty, w kontekście potrzeb lokalnej gospodarki.

W roku szkolnym 2019/2020 w województwie wielkopolskim w szkołach zawodowych i średnich naukę ukończyło 37 354 absolwentów, w tym 19 541 kobiet. Porównując dane dotyczące struktury absolwentów na poszczególnych poziomach nauczania w roku 2019/2020 w stosunku do danych z roku wcześniejszego zanotowano wzrost liczby absolwentów szkół policealnych (o 15,5%) i techników (o 5,2%). Spadła natomiast liczba osób kończących szkoły artystyczne (o 78,2%), szkoły branżowe (o 16,4%) i licea ogólnokształcące (o 2,3%). Natomiast w rejestrach PUP na koniec roku 2020 pozostało 1 823 absolwentów, z czego najwięcej z nich ukończyło technikum (753 osób). Porównując ukończone kierunki kształcenia z zapotrzebowaniem zgłaszanym w ramach badania *Barometr Zawodów 2021* w większości powiatów wybierane kierunki kształcenia pokrywają się z aktualnymi potrzebami rynku pracy.

Uczelnie wyższe, w ramach studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, ukończyło 29 478 osób, w tym 19 003 kobiet. W porównaniu z rokiem poprzednim liczba absolwentów wzrosła o 8,3%. Aż 20 644 z nich wybrało uczelnie publiczne, przy czym 77,6% z nich w trybie stacjonarnym, a 22,4% w trybie niestacjonarnym. Absolwentów szkół niepublicznych było zdecydowanie mniej (8 835 osób). Większość z nich (ponad 74%) wybierała nauczanie w trybie niestacjonarnym, natomiast tylko 19,3% w trybie stacjonarnym. Wśród absolwentów szkół publicznych największą popularnością cieszyły się kierunki: pedagogika, filologia i informatyka. W szkołach niepublicznych najwięcej osób ukończyło kierunki: zarządzanie, pedagogika i logistyka.

Niestety, w obu przypadkach, najbardziej popularne kierunki łączyły się z największą liczbą osób bezrobotnych pozostających w rejestrach PUP wielkopolski (w przypadku absolwentów szkół publicznych kończących kierunek pedagogika było to 17 osób, w przypadku absolwentów szkół niepublicznych na kierunku zarządzanie było to 15 osób – według stanu na koniec roku 2020). Ogółem na koniec roku 2020 wśród zarejestrowanych bezrobotnych znajdowało się 378 osób, które ukończyły szkołę wyższą wraz z zakończeniem roku akademickiego 2019/2020.

Po raz pierwszy w tegorocznym raporcie wykorzystano dane ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych, który dostarcza informacji o sytuacji absolwentów polskich uczelni na rynku pracy. Jak wynika z powyższych badań, absolwenci roku 2018⁷ najdłużej pozostawali bezrobotnymi przez około 2,5 miesiąca. Czas poszukiwania pracy etatowej różni się diametralnie w zależności jaką uczelnię dany absolwent ukończył. Absolwenci kierunku zarządzanie pracę etatową poszukiwali od 2 do 5 miesięcy po uzyskaniu dyplomu (dotyczy absolwentów studiów stacjonarnych, gdyż zakłada się, że absolwenci studiów niestacjonarnych w większości pracują już w czasie studiów). Natomiast absolwenci pedagogiki poszukiwali pracy od 1 miesiąca do 3 miesięcy. W tym porównaniu najszybciej zatrudnienie znaleźli absolwenci UAM – Oddział w Kaliszu. Co ciekawe również średnie miesięczne zarobki różnią się w zależności od wybranej uczelni oraz trybu studiów. Na przykład wynagrodzenie absolwentów informatyki w systemie stacjonarnym kształtuje się między 2 000 zł a 6 000 zł⁸.

⁷ By dać absolwentom czas na odnalezienie się na rynku pracy badania dotyczą rocznika, który ukończył szkołę dwa lata wcześniej.

⁸ Źródło danych: <https://ela.nauka.gov.pl/pl>

W ramach promowania i rozwijania kształcenia ustawicznego dorosłych mieszkańców oraz lepszego dostosowania kompetencji i kwalifikacji pracowników do wymogów rynku pracy przyszłości, WUP w Poznaniu zrealizował badania w tym obszarze:

- ➔ Monitoring zapotrzebowania na kwalifikacje i kompetencje zgłaszanego w ofertach pracy dostępnych w PUP (w ramach badań własnych WUP w Poznaniu),
- ➔ Badanie *Barometr Zawodów 2022*, czyli krótkoterminowa prognoza zapotrzebowania na zawody na regionalnym i powiatowych rynkach pracy. Tegoroczna edycja badania określiła 47 zawodów deficytowych dla wielkopolskiego rynku pracy.

1.2. Wojewódzka Rada Rynku Pracy w Poznaniu

WRRP pełni ważną rolę w dopasowywaniu edukacji na terenie województwa do potrzeb lokalnego rynku pracy, ponieważ do jej kompetencji należy m. in. wydawanie opinii na temat zasadności kształcenia w danym zawodzie. W roku 2021, ze względu na trwającą pandemię COVID-19, Rada obradowała w trybie obiegowym. Wydała ona w minionym roku 118 opinii.

W kwestiach dotyczących kształcenia, a pozostających w gestii WRRP, warto wspomnieć również o wykazie zawodów refundowanych. Rokrocznie Rada opiniuje wykaz zawodów, w których może być dokonywana refundacja kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia i składki na ubezpieczenia społeczne młodocianych pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego. W roku 2021 znalazło się na niej 84 zawodów szkolnych i 42 zawody pozaszkolne.

Dodatkowo, w dniu 8 grudnia 2021 roku Rada przyjęła uchwałą 118/2021 stanowisko w sprawie roli dualnego kształcenia zawodowego realizowanego w rzemiośle. Rada wyraziła w nim zaniepokojenie obecnymi problemami organizacyjnymi związanymi z kształceniem w rzemiośle oraz potencjalnymi negatywnymi skutkami zaplanowanych zmian w systemie kształcenia branżowego. W związku z tym, że Wielkopolskę od lat wyróżnia wysoki poziom i zakres kształcenia rzemieślniczego, związany z bogatymi tradycjami rzemieślniczymi naszego regionu, wsłuchując się w głos lokalnych rzemieślników Rada postulowała, co następuje:

- zmianę przepisów w związku z wejściem w życie w 2022 r. art. 44q Ustawy Prawo oświatowe o obowiązku przystąpienia do egzaminu czeladniczego młodocianego pracownika w trakcie trwania nauki zawodu,
- zmianę rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie praktycznej nauki zawodu w zakresie wymagań stawianych osobom pełniącym funkcję instruktora praktycznej nauki zawodu,
- wprowadzenie przepisów prawa umożliwiających interpretację pojęć „zawód wchodzący w zakres”, „zawód pokrewny” i „zawód zbliżony”,
- poszerzenie grupy zawodów pomocniczych o cukiernika, piekarza i przetwórcę mięsa,
- zmianę przepisów prawa w zakresie podziału subwencji oświatowej dla uczniów szkół branżowych I stopnia i zmniejszenie dysproporcji pomiędzy wagami ustalonymi dla uczniów szkoły oraz uczniów będących jednocześnie młodocianymi pracownikami realizującymi praktyczną naukę zawodu u pracodawcy,
- zmianę przepisów prawa w zakresie przekazywania darowizn na rzecz szkół, zarówno publicznych, jak i niepublicznych,
- wprowadzenie przepisów prawa w zakresie możliwości realizacji programu praktycznej nauki zawodu dorosłych przez jednostki publiczne i niepubliczne,
- wprowadzenie przepisów prawa umożliwiających realizację kursów dokształcających w klasach wielozawodowych branżowych szkół I stopnia w formie e-learningu,
- wprowadzenie przepisów prawa w zakresie terminu przyjmowania uczniów do szkół branżowych I stopnia.

2. Promowanie i rozwijanie kształcenia ustawicznego

2.1 Podnoszenie kwalifikacji doradców zawodowych

Systematyczne podnoszenie kwalifikacji w branży doradczej jest niezbędne do świadczenia wysokiej jakości wsparcia osobom, które znalazły się w kryzysie. W tym celu WUP w Poznaniu objął szkoleniami on-line kadrę PUP, zajmującą się bezpośrednią obsługą osób pozostających bez pracy. W 2021 roku z oferty szkoleniowej skorzystało blisko 100 uczestników, a znalazły się w niej następujące webinaria:

- ➔ „Pomaganie w niestabilnych czasach - kryzys, lęk i stres oraz rozmowy doradcze on-line”,
- ➔ „Proces rekrutacji - współczesne trendy, wyzwania i trudności”,
- ➔ „Zaburzenia psychiczne i osobowościowe - klient urzędu pracy doświadczający trudności w życiu codziennym i zawodowym”,
- ➔ „NBK – Narzędzie do Badania Kompetencji”.

Dodatkowo zorganizowano trzy robocze spotkania on-line wszystkich doradców WUP w Poznaniu, których celem była wymiana doświadczeń i metod pracy w ramach poradnictwa on-line.

Na rzecz sektora edukacji w 2021 roku zrealizowano 21 webinarów w ramach programu opracowanego przez Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (CliPKZ) WUP w Poznaniu „Na starcie do kariery”. Pomysł na stworzenie programu wziął się z potrzeby dzielenia się wiedzą na temat rynku pracy z osobami, które oprócz rodziców, są najbardziej zaangażowane w pomoc młodym ludziom, w wyborach edukacyjno – zawodowych. Bazą do przygotowania programu była znajomość doradców zawodowych CliPKZ WUP w Poznaniu problematyki zawodowej na współczesnym rynku oraz wieloletnie doświadczenie w realizacji spotkań informacyjno – doradczych dla dzieci i młodzieży.

Łącznie w 2021 roku w programie wzięło udział 117 doradców z wielkopolskich szkół, którzy mieli okazję zapoznać się z następującymi zagadnieniami rynku pracy:

- ➔ „Jak koronawirus odmienił rynek pracy – jak i gdzie szukać rzetelnej informacji zawodowej”,
- ➔ „Dlaczego kompetencje społeczne i aktywna postawa są dziś tak ważne”,
- ➔ „Rekrutacja on-line i budowanie wizerunku w Internecie”.

W roku 2021 pracownicy CliPKZ przygotowali dla doradców zawodowych następujące publikacje:

Jak okiełznać rynek pracy

- Zawiera propozycje dyskusji z młodymi ludźmi o zmieniającym się świecie pracy i zawodów w tym na poniższe tematy:
  - Znaczenie informacji w procesie podejmowania decyzji zawodowych,
  - Rynek pracy z perspektywy analityków. Jak wykorzystać tę wiedzę i gdzie szukać badań i raportów,
  - Planowanie kariery zawodowej przez młodzież.
- Źródła inspiracji do pracy z dziećmi i młodzieżą,
  - Rola mediów społecznościowych w budowaniu e-wizerunku,
  - Szansa na samodzielność. Własna działalność gospodarcza.
- Instytucje wspierające przedsiębiorczość w województwie wielkopolskim,
- Otoczenie rynku pracy – instytucje, które warto znać.

Grafika na okładce z zasobu portalu Freepik.com

Poradnictwo zawodowe. Prezentacja wybranych zagadnień

- Porusza następujące zagadnienia dotyczące pracy z dorosłym klientem poradnictwa zawodowego:
  - Początek rozmowy
  - Empatyczne podążanie za klientem
  - Co mówi doradca – co słyszy klient
  - Autoprezentacja – znajdź w sobie mocne strony
  - Asertywność
  - Doradcza autorefleksja
- zawiera istotne refleksje na temat pracy z dorosłym klientem, właściwego podejścia do problemu, z którym się zgłasza oraz znaczenia komunikacji między doradcą a klientem.

W 2021 roku mieszkańcy Wielkopolski, tak jak w ubiegłych latach, mieli do dyspozycji bogatą bazę informacyjną – Rejestr Instytucji Szkoleniowych prowadzony przez WUP w Poznaniu. Osoby zainteresowane podnoszeniem swoich kwalifikacji zawodowych mogły korzystać z corocznie aktualizowanych danych na platformie STOR (System Teleinformatycznej Obsługi Rejestrów) z ofertą szkoleń instytucji z terenu województwa. Rejestr ułatwia dostęp do wiedzy na temat możliwości kształcenia ustawicznego w regionie.

W 2021 roku zaktualizowano dane 1205 instytucji szkoleniowych i wpisano 373 nowe podmioty.

2.2 Krajowy Fundusz Szkoleniowy

W ramach limitu środków KFS przyznano dla Wielkopolski na rok 2021 kwotę 19 715 000 zł. WUP w Poznaniu dokonał jej podziału pomiędzy poszczególne samorzady powiatowe województwa. PUP Wielkopolski aktywnie pozyskiwały również środki z rezerwy KFS, otrzymując łącznie 7 865 700 zł.

Jak wykazuje prowadzony na bieżąco monitoring, województwo wielkopolskie efektywnie wykorzystuje środki z KFS. Rokrocznie, Wielkopolska jest w czołówce województw, które najlepiej wydają środki z tego Funduszu. W 2021 roku, zagospodarowano ponad 98,3% środków finansowych, co pozwoliło przeszkolić 12 413 pracujących Wielkopolan.

Niezmiennie, najwięcej środków finansowych przeznaczono na finansowanie działań w ramach priorytetu związanego z kształceniem ustawicznym w zawodach deficytowych (75%). Ponad 6% środków wykorzystano na finansowanie kursów i szkoleń w ramach priorytetów związanych z epidemią COVID-19.

WUP w Poznaniu zrealizował także kampanię promocyjną KFS, która obejmowała m. in. realizację trzy-odcinkowego reportażu telewizyjnego, kampanię billboardową w internecie oraz emisję ogłoszeń promocyjnych w radiu, telewizji i prasie.

2.3 Partnerstwo na Rzecz Rozwoju Wielkopolskiego Rynku Pracy

Ze względu na ograniczenia pandemiczne w roku 2021 nie zorganizowano spotkań zaplanowanych w ramach Partnerstwa.

KFS Krajowy Fundusz Szkoleniowy

środki na wsparcie kształcenia ustawicznego pracodawców i pracowników.

INWESTYCJE W KAPITAŁ LUDZKI WZMACNIAJĄ KOMPETENCJE KADR I KONKURENCYJNOŚĆ FIRM.

PRACODAWCO
zainwestuj w podnoszenie kompetencji pracowników oraz własnych, skorzystaj z **KRAJOWEGO FUNDUSZA SZKOLENIOWEGO**

Co możesz sfinansować?

- kursy i studia podyplomowe,
- egzaminy potwierdzające kwalifikacje,
- badania lekarskie i psychologiczne,
- ubezpieczenie w związku z podjętym kształceniem,
- określenie potrzeb pracodawcy.

o dofinansowanie z KFS może wystąpić każdy pracodawca, który zatrudnia co najmniej jednego pracownika.

Co możesz zyskać?

- 100% kosztów kształcenia ustawicznego – mikroprzedsiębiorcy,
- 80% kosztów kształcenia ustawicznego – pozostała przedsiębiorcy.

Kwota przyznana na szkolenie dla jednego pracownika nie może przekroczyć w danym roku 300% przeciętnego wynagrodzenia.

Wybór instytucji szkoleniowej należy wyłącznie do pracodawcy.

Szczegółowe informacje o KFS dostępne na stronie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu wuppoznan.praca.gov.pl oraz w powiatowych urzędach pracy.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W POZNANIU

Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu
ul. Szyperska 14, 61-754 Poznań
e-mail: wup@wup.poznan.pl
tel. (61) 846 38 19; fax (61) 846 38 20
wuppoznan.praca.gov.pl

Materiał finansowany ze środków Funduszu Pracy.

IV. Podsumowanie

Podsumowanie działań, przeprowadzonych przez Publiczne Służby Zatrudnienia Wielkopolski, dowiodło, że mimo wciąż trwającego stanu epidemicznego funkcjonują one sprawnie, a ich działania przynoszą zakładane skutki.

Wprowadzone na większą skalę, wraz z początkiem pandemii, poradnictwo na odległość znacznie się rozwinęło, doradcy zawodowi zyskali nowe kompetencje i doświadczenia, co wpłynęło korzystnie na rozszerzenie pakietu usług doradczych i zapewniło klientom wysoki standard obsługi zdalnej. Coraz więcej doradców korzysta również z nowej oferty badań testowych on-line, co pozwala na rozwój diagnostyki predyspozycji osobowościowo-zawodowych w tej formie. Dzięki temu klienci korzystają z kompleksowego wsparcia, pozwalającego im poradzić sobie z kryzysem zawodowym, na nowo odkryć swój potencjał, uwierzyć

w sobie, przeanalizować dotychczasowe niepowodzenia w pracy, żeby w przyszłości skuteczniej rozwiązywać problemy. Doradcy starają się również udzielać wsparcia psychologicznego w radzeniu sobie z niepokojem i pokonywaniem problemów emocjonalnych podczas szukania pracy, również tych związanych z pandemią. Praca doradcza z klientem odczuwającym trudności w funkcjonowaniu edukacyjno-zawodowym realizowana przez doradców w PSZ i w sektorze edukacji w stosunku do uczniów, wymaga systematycznego podnoszenia kwalifikacji i rozwijania warsztatu pracy. Działalność metodyczno-szkoleniowa realizowana od wielu lat przez WUP w Poznaniu w oparciu o rzetelną wiedzę i praktyczne doświadczenia w udzielaniu wsparcia klientom, jest jednym z elementów mających wpływ na zachowanie wysokich standardów poradnictwa w regionie.

Jako, że 25% osób pozostających w rejestrach PUP na koniec roku 2021 stanowiły osoby do 30. roku życia (w tym młodzież NEET), zasadnym jest kontynuowanie zadań aktywizacyjnych na ich rzecz. Z racji na specyfikę tej grupy wiekowej niezbędne jest poszukiwanie nowych metod pracy z nią. Między innymi dlatego WUP w Poznaniu przygotował projekt pilotażowy „Rzemieślnik plus – biorę fach w swoje ręce”, który, dzięki rekomendacji uzyskanej z MRiPS, będzie realizowany w latach 2022-2023.

Pojawienie się wirusa SARS-COV-2 na całym świecie i zmagania związane z próbami powstrzymania jego rozprzestrzeniania, tym wyraźniej pozwoliły dostrzec coraz silniejszy związek między zjawiskami obserwowanymi na regionalnym rynku a sytuacją globalną. Dlatego też jego monitorowanie nie może odbywać się w oderwaniu od zjawisk występujących w skali ogólnopolskiej. Specyfika najsilniejszych branż regionu (m. in. logistyka, przemysł motoryzacyjny, spożywczy i meblowy) sprawia, że coraz bardziej uzależnione są one od danego sektora gospodarki i jego powiązań ponadterytorialnych niż od lokalnych uwarunkowań.

Również zmiany związane z przyspieszoną przez pandemię cyfryzacją stawiają przed twórcami regionalnej polityki rynku pracy nowe zadania. W związku z tym, że większość zawodów przyszłości nie występuje jeszcze na rynku pracy,⁹ kluczowe staje się właściwe prognozowanie zmian, zwłaszcza w zakresie zapotrzebowania na zawody i kwalifikacje. Wobec deficytów w dostępie do danych o charakterze ilościowym oraz płynności rynku, mogą mieć one jedynie charakter ekspercki i krótkoterminowy. Zasadnym i pożądanym jest więc, ze względu na konieczność dopasowywania systemu edukacji i kierunków kształcenia, analizowanie zmian w zakresie potencjału pracowników oraz potrzeb podmiotów gospodarczych. Aktualne pozostaje również wyzwanie związane z dopasowaniem środków komunikacji i upowszechniania wyników badań do aktualnych potrzeb odbiorców, które skutecznie podniosą wiedzę i świadomość na temat aktualnych zjawisk na rynku pracy. Przełoży się to na podnoszenie jakości zatrudnienia, np. poprzez dostosowanie oferty pracodawców lub służb zatrudnienia do zdiagnozowanych oczekiwań osób młodych czy osób pracujących.

Choć liczne obostrzenia, związane z rozprzestrzenianiem się choroby COVID-19, zahamowały nieco przyrost imigrantów zarobkowych, to od lat liczba osób zatrudnionych spoza UE/EOG na terytorium Polski wzrasta. Niezbędne jest więc podejmowanie działań mających na celu zwiększenie dostępności informacji z zakresu procedur, których należy dopełnić przed przyjazdem oraz po przyjeździe do Polski. Konieczne jest bieżące wsparcie osób przybywających do Polski oraz współpraca różnych instytucji i organów w celu ułatwienia wejścia na lokalny rynek pracy oraz podniesienia standardu obsługi cudzoziemców.

Pomimo, że sytuacja w Wielkopolsce wciąż pozostaje niepewna, przede wszystkim ze względu na nieprzewidywalność kolejnych fal zachorowań oraz związanych z nimi obostrzeń, to zaobserwowane na regionalnym rynku pracy trendy pozwalają z optymizmem patrzeć w przyszłość i planować nowe zadania na rok 2022.

---

⁹ <https://porady.pracuj.pl/zycie-zawodowe/zawody-ktore-powstana-do-2030-roku/>